

Türkçe Öğretmen Adaylarının Bilişim Teknolojilerine Yaklaşımı

Şerife Atlı¹, Mehmet Aksüt¹, Gülçin Atar¹, Nazlı Yıldız²

¹ Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi

² Milli Eğitim Müdürlüğü

serifeatli@hotmail.com, dr.aksut@gmail.com, gulcin.atar001@hotmail.com, nazzll@hotmail.com

Özet: Bilişim teknolojilerindeki gelişmeler ve bu gelişmelerin başka alanlarla birlikte eğitim öğretim alanına uygulanması beklenen bir sonuçtur. Bu gelişmeler öğretmenlik mesleğini geleneksel olmaktan çıkarıp, çağdaş teknolojileri kullanabilen bireylerin mesleği haline getirmektedir. Bu nedenle, özellikle öğretmen adaylarının eğitim öğretim etkinliklerinde internet kullanımına ilişkin görüşleri büyük önem taşımaktadır.

Araştırmanın problemi; Öğretmen adaylarının Türkçe öğretiminde bilişim teknolojilerini kullanımına ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesidir. Araştırmanın evrenini Türkçe Öğretmenliği bölümüne devam eden tüm öğrenciler, örneklemini ise Uşak Eğitim Fakültesinde Türkçe Öğretmenliği dördüncü sınıfına devam etmekte olan öğrenciler (192 aday öğretmen) oluşturmaktadır.

Araştırma bulgularına göre, bilgisayar/internet tercih etme nedeni olarak % 36.46 'sı dersi zevkle işleyebilmek ilk sırada yer alırken, dersin işlenmesinde kolaylık sağlaması % 31.77 ve ilgi çekmesi % 16.67 seçenekleri izlemiştir. Yüz yüze eğitimi tercih eden katılımcı oranı yarıdan fazladır (% 61.98). Aday öğretmenlerin % 95.79'luk bir bölümü Türkçe konularının öğretilmesinde bilişim teknolojilerini kullanılması gerektiği görüşüne katıldıklarını ancak %71.36' sı görev başındaki Türkçe öğretmenlerinin bu yeterliğe sahip olmadıklarını düşündüklerini belirtmişlerdir. Online test sisteminin Türkçe öğretiminde etkin kullanılması % 73.96' lık oranla okullarda Türkçe derslerinin en az 1/3 ünün bilgisayarlı eğitimle verilmesi % 73.24 lük oranla desteklenmektedir. Eğitim sitelerinin Türkçe öğretimini desteklediği görüşüne katılanlar az sayıdadır.

Sonuç olarak; Türkçenin okuma, yazma, konuşma ve dinlemeden oluşan dört temel beceriyi kazandırmak için, aday öğretmenler bilişim teknolojilerini kullanılmasını istemekte ancak bu konuda verilen eğitimi yetersiz bulmaktadırlar.

Anahtar Sözcükler: Bilişim, Teknoloji, Türkçe Öğretimi.

Opinions Of Student Teachers Upon Use of Information Tecnolo

Summary: Development Information Technologies and applying these developments on education area with the other areas is a prospective result. These developments make teachers the persons who can use modern tecnologies. So that it is important what especially student teachers think about use of net on the education activities.

The problem of this reseach is to evaulation of student teachers opinions about use of information tecnologies in turkish language education. The universe of this research are the students who are attending on education faculty department of turkish language education.

The sample group is consisted of the students who are attending on the 4. class in Uşak Education Faculty, the department of Turkish language education .

According to the findings: the reasons of preference net are watching lesson with plesuare (%36.46), making lessons easier (%31.77), calling attention (%16.67) the proportion of participants who are preferring face to face education is more than half(%61.98).Student teachers are agree with the necessity of information technology (%95.75), but they think that teachers who are still working don't have the ability of use of information technology (%71.36).

Student teachers are assisting use of online test systems in turkish language education effectively(%73.24)and giving the lessons with computers. The proportion of student teachers who are aggree with the educational web sites aren't assisting turkish language education is few.

According to the results: they want information tecnologies should be used for bringing in reading, writing, speaking and listening abilities. But they find education on this subject is deficient.

Key Words: information, tecnology, turkish language education

Giriş

Bilgi, günümüzde insanların en değerli servet olarak gördükleri bir kaynaktır. Bilgiye erişmek için birbirinden farklı birçok yöntem ve teknik kullanılmaktadır. Teknolojideki değişiklikler hızla artmaktadır. Bununla birlikte bilişim teknolojilerindeki gelişmeler ve bu gelişmelerin başka alanlarla birlikte eğitim öğretim alanına uygulanması beklenen bir sonuçtur. Bu gelişmeler öğretmenlik mesleğini geleneksel olmaktan çıkarıp, çağdaş teknolojileri kullanabilen bireylerin mesleği haline getirmektedir. [1] Bu nedenle, özellikle öğretmen adaylarının eğitim öğretim etkinliklerinde internet kullanımına ilişkin görüşleri büyük önem taşımaktadır. Bilişim teknolojilerini eğitimde kullanma geliştirilen yeni yazılımları diğer öğretmenlerle paylaşmak ortak paydayı oluşturmaktadır. Bilgisayar teknolojisi her alanda olduğu gibi eğitim alanında da büyük gelişmelerin oluşmasına etkenolmuştur. Özellikle İnternet sayesinde eğitimde hem içerik açısından, hem de öğrenme-öğretme ortamları açısından büyük gelişmeler yaşanmıştır. [2]

Türkçe öğretiminde bilişim teknolojilerinin kullanılması ve bunun yaygınlaştırılması yararlı olacaktır. Türkçe öğretiminde edebi eserle-

rin araştırılması konusu bilişim teknolojilerinin yoğun olarak kullanılmasını gerektirmektedir.

Araştırmanın Amacı

Öğretmen yetiştirmede izlenen eğitim programlarının oluşumunda mesleki yeterlikler ön plandadır. Öğretmenin eğitim öğretim etkinliklerinde çağın gereklerine uygun olarak teknolojiyi kullanmasındaki becerisi, onun öğretmenlikteki mesleki yeterlik düzeyini yansıtmaktadır. Öğretmenlerin ya da öğretmen adaylarının bilişim teknolojilerini kullanmaya ve bu konuda yeterli olup olmadıklarına ilişkin görüşlerinin tespit edilmesinde yarar görülmektedir.

Araştırmanın problemi; Öğretmen adaylarının Türkçe öğretiminde bilişim teknolojilerini kullanımına ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesidir.

Yöntem

Araştırmada tarama yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın evrenini Türkçe Öğretmenliği bölümüne devam eden öğrenciler, örneklemini ise bu öğrencilerden Uşak Eğitim Fakültesinde Türkçe Öğretmenliği dördüncü sınıfına devam etmekte olanlar (192 aday öğretmen) oluşturmaktadır. Geliştirilen araştırma aracı 20 soru-

dan oluşmaktadır. Bu sorulardan beşi kişisel bilgilere, 14 soru Türkçe öğretiminde bilişim teknolojilerinin kullanılmasına ilişkin görüşlerine, bir soru ise katılımcıların araştırmayla ilgili düşüncelerine ayrılmıştır. Bilişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin tutumlarını ölçmede beşli likert ölçeği kullanılmıştır. Alınan yanıtların sayısal tabloları oluşturularak frekans ve yüzdelik değerleri gösterilmektedir.

Bulgular

Araştırma bulgularına göre, araştırmada 122 (%63.54'ü) kız, 70 (% 36.46'sı) erkek olmak üzere 192 öğretmen adayına anket uygulanmıştır.

Düzy	f	%
Düşük	28	14.58
Orta	81	42.19
İyi	70	36.46
Çokiyi	13	6.77
Toplam	192	100.00

Tablo 1. Bilgisayar/internet Kullanma Düzeyi

Tabloda görüldüğü üzere aday öğretmenlerin yarıya yakınının bilgisayarı kullanma düzeylerinin orta düzeyde olduğu, çok iyi düzeyde kullanabilenlerin ise yeterli sayıda olmadığı görülmüştür. Bu anlamda aday öğretmenlere bilgisayarlı eğitimle ilgili yeterliklerinin kazandırılması önem taşımaktadır.

Konular	f	%
İmla-noktalama	93	48.44
Sözcük Türleri	42	21.88
Cümlelerin Öğeleri	43	22.40
Diğer	14	7.29
Toplam	192	100.00

Tablo 2. Öğretmen adaylarının Türkçe konularından hangilerini bilgisayarlı eğitimle daha kolay öğretilbileceği durumu

Öğretmen adaylarının yarıya yakını imla ve noktalama işaretleri ile ilgili konuları bilgisayarlı eğitim ile öğretebileceklerini düşünmektedirler. Sözcük türleri (isim, sıfat, fiil, zarf, edat vb.) ile cümlelerin öğeleri konusunu bil-

gisayarlı eğitim ile işleyeceğini düşünenlerin oranı ise birbirine yakındır. Her ikisi de % 20 civarında olan bu konuların işlenebileceğini düşünenelerin azımsanmaması gerekir. Kalan konuların ise yüzde on oranına ulaşmaması ise düşündürücüdür. Öğretmen adayları aktivite isteyen ana konularda bilgisayarlı eğitimi tercih etmektedirler.

Tercihler	f	%
Zevkle ders işleme	70	36.46
Kolaylık	61	31.77
İlgi Çekmek	32	16.67
Süreyi Kısaltma	16	8.33
Diğer	1	0.52
Toplam	192	100.00

Tablo 3. Öğretmenlerle İletişim Kurmada İnterneti Kullanma Durumu

Bilgisayar ve internet tercih etme sebeplerinden “dersi zevkle işlemek” en çok tercih edilen seçenek olmuştur. (% 36.46) Bu oran mesleğini severek yapma isteğinden kaynaklanıyor olabilir. Tercih sebeplerinden 2. sırayı dersi işlemede kolaylık sağlaması, (31.77) Daha sonra ise derste ilgi çekmek (16.67) seçeneği olmuştur.

Faktörler	f	%
Öğretmen	119	61.98
Kitap-Basılı materyal	45	23.44
BS-İnternet	28	14.58
Toplam	192	100.00

Tablo 4. Türkçe Öğretiminde Daha Etkili Olan Faktör

Yüz yüze eğitimi tercih eden katılımcı oranı yarıdan fazladır (% 61.98). Türkçe öğretmen adayları, Türkçe öğretiminde öğretmen, kitap materyal ve bilgisayar/internet sıralamasında en etkili seçeneğin öğretmen olacağı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Yandaki çizelgede de görülebildiği gibi, öğretmen adaylarının tamamına yakını (% 94.79) Türkçe konularının öğretilmesinde bilişim teknolojilerini kullanılması gerektiği görüşüne (6.) katıldıklarını ancak hemen hemen üçte ikisi

(%71.36' sı) görev başındaki Türkçe öğretmenlerinin bu yeterliğe sahip olmadıklarını (7.) düşündüklerini belirtmişlerdir. Bilişim teknolojilerini kullanmak sözel zeka ve yaratıcılığı geliştirir (8.) diye düşünenler %77.08 lik bir çoğunluğu oluşturmaktadır. Bilişim teknolojileri öğrencilerin kelime servetlerinin artmasında etkilidir (9.) diyenler % 76.04' dır. Öğretmen adaylarının tamamına yakını görsel materyaller öğrenmeyi kalıcı kıldığından bilişim teknolojileri kullanılmalı (10.) % 94.80 oranındadır. Dilimize yabancı kelimelerin akışında bilişim teknolojileri etkili olmaktadır (11.) Durumun böyle olduğunu düşünenlerin oranı epeyce yüksektir (% 89.59).

Soru	Hİç katılmıyorum	Az katılıyorum	Katılıyorum	Çok katılıyorum	Tamamen katılıyorum
6	0.52	4.69	46.88	18.75	29.17
7	17.71	53.65	18.23	5.73	4.69
8	6.25	16.67	32.81	21.35	22.92
9	7.81	16.15	39.58	19.27	17.19
10	2.60	2.60	19.79	27.60	47.40
11	2.08	8.33	30.73	26.56	32.29
12	8.85	28.13	39.06	14.06	9.90
13	6.25	19.79	40.63	19.79	13.54
14	12.50	21.35	31.25	21.35	13.54
15	3.13	12.50	26.56	31.25	26.56
16	10.94	36.46	31.25	13.02	8.33
17	5.21	21.35	33.85	23.44	16.15
18	1.56	16.15	36.46	27.60	18.23
19	4.17	8.33	8.85	5.21	73.44

Çizelge 1. Türkçe Öğretiminde Bilişim Teknolojilerinin Kullanılmasına İlişkin Görüşler

Bilgisayarlı eğitim dilimizin kurallarından sapmaları tespit etmede etkilidir (12.) diyenler yarıdan fazladır. On-line test sisteminin Türkçe öğretiminde etkin kullanılması % 73.96' lık oranla (13.) desteklenmektedir. Kontrollü ve güdümlü yazma çalışmalarını bilgisayarlı eğitimle yapmak etkilidir (14.) diyen öğretmen adayları % 66.15 ile yarıdan fazladır. Bilişim teknolojileri edebi eserleri araştırmada etkin kullanılır (15.) diye görüş bildirenlerin oranı %

84.37' dir. Eğitim sitelerinin Türkçe öğretimini desteklediği (16.) görüşüne öğretmen adaylarının yarısına yakını katılmamaktadır. Okullarda Türkçe derslerinin en az 1/3 ünün bilgisayarlı eğitimle verilmesi (17.) neredeyse dörtte üçlük bir oranla (% 73.24) desteklenmektedir. Bu durumda öğretmen adaylarının bilgisayarlı eğitimi tercih ettiklerini söylemek olasıdır. Okullardaki teknoloji sınıfları Türkçe öğretiminde sıkça kullanılmalıdır (18.) görüşünde olanların oranı dörtte üçten fazladır. (% 82.39) Sohbet odalarında Türkçe bozulmaya uğramaktadır (19.) diye düşünenler neredeyse adayların tamamına yakındır. (% 87.50) Daha önce yapılan bir araştırmada, bu adayların internette chat yapmayı tercih ettikleri tespit edilmişti. [3]

Tartışma ve Sonuç

Sonuç olarak; Türkçenin okuma, yazma, konuşma ve dinlemeden oluşan dört temel beceriyi kazandırmak için, aday öğretmenler bilişim teknolojilerini kullanılmasını istemekte ancak bu konuda verilen eğitimi yetersiz bulmaktadırlar. Kendileri chat yapmayı sevmekte ancak chat sırasında Türkçe'nin bozduklarını bilmektedirler. Türkçe öğretiminde uygulanacak öğretim yöntem ve teknikleri arasına bilgisayarlı eğitimin girmesinin yararlı olacağı bu araştırma ile bir kez daha kanıtlanmış sayılabilir.

Kaynakça

- [1] COŞKUN, A. (2005) "Bilgisayar Teknolojilerindeki Gelişmelerin Öğretmenlik Mesleğine Etkileri", Akademik Bilişim 2005 Bildiri Özetleri Kitabı,Sf.114, Gaziantep Üniversitesi 2-4 Şubat 2005 Gaziantep.
- [2] MEB,(1999) dersdestekmerkezi/BilgKitap/pdf/BOLUM8_internet.pdf
- [3] AKSÜT, M. Z. BATUR, T.AVŞAR.(2005) "Sanalca, Sanal Odalarda (İnternet) İletişim ve Türkçe", Akademik Bilişim 2006 +Bilişim Teknolojileri IV. Kongresi. 9,10,11 Şubat 2006 Pamukkale Üniversitesi Denizli.

Özgeçmişler

Şerife Atlı: Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği Bölümü üçüncü sınıf öğrencisi.

Mehmet Aksüt: Ankara Üniversitesi Eğitim Planlaması ve Teftişi Doktora, TODAİE Kamu Yönetimi Yüksek Lisans, Uludağ Üniversitesi İ.İ.B.F. İktisat Lisans.Uşak Üniversitesi Yrd. Doçent. EPH ABD Bşk. Türkiye Bilişim Derneği Uşak İl Temsilcisi

Gülçin Atar: Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği Bölümü üçüncü sınıf öğrencisi ,X.Türkiye’de İnternet Konferansında bildiri sundu.

Nazlı Yıldız: Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği Bölümü Mezun, Muğla’da düzenlenen 15.Eğitim Bilimleri Kongresinde bildiri sundu.